

Møre og Romsdal
fylkeskommune

adresseliste

FYLKESORDFØRAREN

Dykkar ref:	Dykkar dato:	Vår ref:	Vår saksbehandlar:	Vår dato:
		848/2014/M&R	Jens Peter Ringstad	27.01.2014

Forslag til regional delplan for kulturminne av regional og nasjonal verdi - invitasjon til høyring og offentlig ettersyn.

Fylkesutvalet i Møre og Romsdal vedtok 27.01.2014 i sak U-1 /14, med heimel i plan- og bygningslova §§ 4-1 og 8-3 å legge forslag til regional delplan for kulturminne av regional og nasjonal verdi til høyring og offentlig ettersyn. Høyringsfristen er 3.april, 2014.

Planen sitt føremål.

Hovudføremålet med planen er utvikla strategiar for forvaltning, formidling og bruk av kulturarven i Møre og Romsdal som flest mogleg er samde om.

Planprosessen skal vere med på å heve kunnskapen og medvetet om regionen sine kulturarvverdiar. Arbeidet tek sikte på å utvikle felles verdiforståing og samhandling og skape eit betre samspel mellom vern, bruk og verdiskaping. Eit viktig mål med planen er ei oversikt over kulturminne frå nyare tid som har regional og nasjonal verdi og lage mål for korleis dei kan takast vare på. Ei slik oversikt vil gjere fylkeskommunen si forvaltning av fagansvaret meir føreseieleg og vil fungere som eit grunnlag for prioriteringar av vernetiltak og restaureringsarbeid. Med avgrensa ressursar til restaurerings- og vernetiltak, er det viktig å gjere dei rette prioriteringane. Det er også svært viktig at heile samfunns-systemet har kjennskap til kva kulturminne og kulturmiljø som har ekstra høg verdi og må behandlast etter det i til eksempel arealforvaltning og byggesakahandsaming. Fylkeskommunen, kommunane, regionalt næringsliv, private eigarar, skoler, museer og friviljuge organisasjonar treng oversikter til sitt samarbeid og sine prioriteringar. Planen vil bli lagt til grunn for fylkeskommunen sine innspel til kommunal planlegging og elles for prioritering av vernetiltak, restaureringsarbeid, formidling og tilskotsforvaltning.

Hovudinnhald i planen.

Regional delplan for kulturminne av regional og nasjonal verdi har fokus på tema som fylkeskommunen, kommunane, statleg og friviljuge aktørar på regionalt nivå har verkemiddel til å gjere noko med. Ein har også forslag til forbetringar i samarbeidet og samhandlinga med statlege instansar.

Alle automatisk freda kulturminne har nasjonal verdi og har eit formelt vern med heimel i kulturminnelova. Ein finn det derfor ikkje føremålstenleg å liste opp alle dei ca.5800 kjende minna i listene over kulturminne og kulturmiljø i vedlegg 1 i planen, men kun eit utval på 290 automatisk freda kulturminne og kulturmiljø er tekne med. Av dei er 52 mellomalderkyrkjestader, 22 bygningar og 216 andre automatisk freda kulturminne og kulturmiljø som enten er skilta og tilrettelagde for publikum, eller som er godt egna til slik tilrettelegging gjennom programma BERG og BARK frå Riksantikvaren.

Listene i vedlegg 1 inneheld oversikt over 92 kulturminne og kulturmiljø som er vedtaksfreda og har nasjonal verdi. Det er også teke med 59 kyrkjer som er "listeførte" med nasjonal verdi og 26 kulturminne og kulturmiljø frå nyare tid som er med i landsverneplanar.

Det blir også gitt innspel til Riksantikvaren sitt arbeid med fredingsstrategien som skal resultere i ei supplering av fredingslista slik at den betre kan spegle nasjonen si kulturhistorie. Vi foreslår 38 ulike

kulturminne og kulturmiljø i tillegg til "Den Trondhjemske postvei" (som går gjennom åtte kommunar) frå nyare tid som vi meiner har nasjonal verdi.

Viktige fokus har som nemnt vore å gjere kulturminnevernet på regionalt nivå meir føreseieleg og løfte fram ei gruppe kulturminne som har regional verdi og dermed er meir verdifulle for enn andre. Listene (i vedlegg 1) i forslaget inneheld 663 ulike kulturminne og kulturmiljø av regional verdi. Av desse er det 562 som pr. i dag ikkje har noko formelt vern.

Hovudmål og resultatmål i planen bygg på føringar i St.meld 16 (2004-2005) Leve med kulturminner og Meld St. 35 (2012-2013) Framtid med fotfeste og er ordna i følgjande tema:

- Klimaendringar
- Miljøvenleg ressursutnytting
- Tap av kulturminne
- Verdsarv
- Kulturminne og kulturmiljø frå nyare tid av nasjonal verdi
- Automatisk freda kulturminne
- Kulturminne og kulturmiljø av regional verdi

Virkingar for samfunn og miljø.

Dersom hovudmål og resultatmål for planen blir gjennomførte vil ein i Møre og Romsdal få:

- fleire kulturminne og kulturmiljø som er sikra gjennom vedtaksfreding etter lov om kulturminne.
- Fleire kulturminne og kulturmiljø med status regional verdi sikra gjennom kommuneplanar og detaljplanar.
- Fleire automatisk freda kulturminne som er tilrettelagde for publikum
- Fleire verneverdige kulturminne og kulturmiljø sikra mot skade som kan oppstå ved klimaendringar
- Betre tilskotsordningar for verneverdige kulturminne
- Fleire kvalifiserte handverkarar til restaureringsoppgåvene

Forhold til rammer/retningslinjer for området.

Planutkastet er i tråd med planprogrammet (U-168/12) og føringane i St. meld 16 (2004-2005) Leve med kulturminne og Meld St. 35 (2012-2013) Framtid med fotfest.

Planforslaget er, slik det er lagt fram, eit godt grunnlag for å utvikle fylkeskommunen si rolle som regional utviklingsaktør i kulturvernarbeidet. Planen er godt forankra og at det har vore medverknad frå aktørar i kommunar, frivilljuge organisasjonar og andre sentrale aktørar i arbeidet med å ta vare på vår kulturarv.

Kva er føremålet med høyringsrunden.

Sjølv om ein har hatt ein omfattande prosess i innspelsfasen til planforslaget, ser vi på dette som eit forslag som gjennom ei høyring kan "foredlast" til eit endå betre produkt. Vi vil ha vurdering av om dei kulturminna og kulturmiljøa vi foreslår til regional og nasjonal verdi høyrer heime i den verdivektinga og/eller om det er andre kulturminne som også bør vere med her. Vil forslaga kunne kome i konflikt med nasjonale eller viktige regionale omsyn. Er dei hovudmåla og resultatmåla vi foreslår gode nok som grunnlag for framtidige handlingsprogram ?

Vidare handsaming av planforslaget.

Etter høyringsrunden skal innspel vurderast av styringsgruppe, prosjektgruppe og referansegruppe og planforslaget endrast/reviderast der ein finn grunn for det. Revidert planforslag skal leggest fram for fylkestinget 16.-18.juni 2014 til endeleg avgjerd.

Planforslaget vil i hovudsak bli utsendt elektronisk. Men til dei høyringsinstansane vi ikkje har registrert e-post adresse til, vil dette brevet og sjølv planforslaget bli utsendt på papir. Alle vedlegg vil derimot vere tilgjengelege kun på nettet.

Planforslaget med vedlegg vil vere tilgjengeleg på <http://mrfylke.no/medverknad>

Listene over kulturminne og kulturmiljø av regional og nasjonal verdi finn du på heimesidene til Møre og Romsdal fylkeskommune, kulturavdelinga under <http://mrfylke.no/tenesteomraade/kultur/kulturvern/kulturminneplan/regional-delplan-for-kulturminne-og-kulturmiljoe-av-nasjonal-og-regional-verdi>
Du finn også kulturminna på kart ved å gå inn på <http://gislink.no/kart/index.html?Viewer=kulturarv>, zoom inn og få informasjon om objekta ved å trykke på "vis info om kartlag" og markere på punktet for det aktuelle kulturminnet.

Høyringsuttalar kan sendast til:

Møre og Romsdal fylkeskommune
Fylkeshuset
6404 Molde

Send gjerne høyringsuttalar på e-post til post@mrfylke.no eller bruk høyringsportalen på nettstaden til fylkeskommunen (www.mrfylke.no)
Merk fråsegna med Høyringsuttale planforslag regional delplan for kulturminne av regional og nasjonal verdi.

Kontaktpersonar i samband med høyringa er:
Arkitekt Jens Peter Ringstad, jens.peter.ringstad@mrfylke.no, tlf. 712 58 836 / 913 28057
Fylkeskultursjef Heidi-Iren Wedlog Olsen, heidi-iren.wedlog.olsen@mrfylke.no, tlf. 712 58 831

Med helsing

Jon Aasen
fylkesordfører

Adresseliste

Nasjonale og regionale + kommunane:

Kommunane i Møre og Romsdal
Fylkesmannen i Møre og Romsdal
Mørebenken, Stortinget
Ungdomspanelet i Møre og Romsdal

Statens vegvesen, region Midt
Kystverket Midt-Norge, post@kystverket.no
Fiskeridirektoratet, region Møre og Romsdal, postmottak@fiskeridir.no
Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) region Vest, region Midt-Norge, nve@nve.no
Jernbaneverket, postmottak@jbv.no
Statskog SF, post@statskog.no
Avinor AS, post@avinor.no

Møre Bispedømeråd, more.bdr@kirken.no
Naturvernforbundet i Møre og Romsdal, moreromsdal@naturvernforbundet.no
Møre og Romsdal jeger- og fiskeforening, m.romsdal@njff.org
Kristiansund og Nordmøre Turistforening, turist@knt.no
Molde og Romsdal Turistforening, post@mrtur.no
Ålesund-Sunnmøre Turistforening, linda@aast.no
Fortidsminneforeningen, Møre og Romsdal fylkesavdeling, martin.nystad@gmail.com
Fortidsminneforeningen, lokallag MR Sunnmøre, sunnmore.avdeling@gmail.com
Fortidsminneforeningen, lokallag MR Romsdal, knbryn@gmail.com
Fortidsminneforeningen, lokallag MR Nordmøre, stavkirkenikvernes@gmail.com

Stiftinga Sunnmøre Museum, ivar@sunnmore.museum.no
Romsdalsmuseet, post@romsdalsmuseet.no
Nordmøre Museum, post@nordmore.museum.no
Kulturkvartalet, post@kulturkvartalet.nett

Forbundet kysten, forbundet@kysten.no
Romsdal kystlag, post@romsdalkystlag.no
Sunnmøre kystlag, grethe.brusdal@alesund.kommune.no
Landslaget for Lokalhistorie, jostein.molde@hf.ntnu.no
Kulturvernforbundet, post@kulturvern.no

Sunnmøre historielag, line@sunnmore.museum.no
Romsdal sogelag, post@romsdal_sogelag.no
Nordmøre historielag, Rolf Kullbotten, Skolevegen 60, 6521 Frei
Storfjorden venner, Stiftinga Geirangerfjorden Verdsarv, 6216 Geiranger
Stiftinga Geirangerfjorden Verdsarv, post@verdsarvfjord.no

Riksantikvaren, postmottak@ra.no
Bergen Museum, post@um.uib.no
NTNU, Vitenskapsmuseet, post@vm.ntnu.no
Stiftelsen Bergens Sjøfartsmuseum, post@bsj.uib.no

Friluftsrådet for Ålesund og omland, frifaa@online.no
Nordmøre og Romsdal friluftsråd, post@utenordvest.no

Kommunenes Sentralforbund, Møre og Romsdal, ks@ks.no
Regionråda i Møre og Romsdal:
Sunnmøre regionråd, post@sunnmoreregionrad.no
Romsdal regionråd, brittrr@romsdalregionrad.no
Nordmøre regionråd (ORKidé), post@nnr.no

Lokale:

Stiftinga Sunnmøre museum, avdelingar:

Aalesunds Museum, post@aaalesunds.museum.no

Godøy Kystmuseum, post@godoy.kystmuseum.no

Norsk Møbelfaglig Senter, nmfs@mobelfagligsenter.no

Sykkylven Naturhistoriske Museum, post@natur-museum.no

Ytste Skotet, epost@skotet.no

Landbruksmuseet for Møre og Romsdal, Gjermundnes, 6392 Vikebukt

Herøy Kystmuseum, post@heroykystmuseum.no

Brudavolltunet-Ørsta Bygdetun, post@brudavolltunet.no

Sivert Aarflot-museet, post@bygdetunet.no

Volda Bygdetun, grethe@bygdetunet.no

Dalsfjord Fyrmuseum, frode@dalsfjord.fyrmuseum.no

Nordmøre Museum, avdelingar:

Gamle Kvernes bygdemuseum, anne.h.skifjeld@nordmore.museum.no

Tingvoll museum, marianne.nystad@nordmore.museum.no

Surnadal museum, maja@nordmore.museum.no

Sunnal bygdemuseum, Jarle.stavik@nordmore.museum.no

Smøla museum/ Myrmuseet, rannei.botten@nordmore.museum.no

Rindal bygdemuseum, kari.elin.bolme.lofaldli@nordmore.museum.no

Geitbåtmuseet/Husasnotra, bjorn.fjerli@nordmore.museum.no

Kråksundet, ingvild.bakk@nordmore.museum.no

Gjemnes bygdemuseum, olav.nilssen@gjemnes.kommune.no

Vanylven sogelag, webmaster@vanylven.kommune.no

Sande sogelag, 6084 Larsnes

Herøy sogelag, v/ Haldor Frøystad, Øvre Bergslia 1, 6091 Fosnavåg

Ulstein Sogelag, v/Aksel Hage, Prost Ankersgt. 53, 6065 Ulsteinvik

Stiftinga Volda sogelag, gunnar.andenes@volda.kommune.no

Hjørundfjord kulturvernlag, synnove.hill@hotmail.com

Hjørundfjord Sogelag v/ Kari Aarsnes, 6174 Barstadvik

Ørsta Sogelag, v/ Anne- Mari Øyehaug, Håkongsgata 108, 6150 Ørsta

Hovdebygda Soqe- og velferdslag v/Grete Ringset, Enokmarka, 6160 Hovdebygda

Follestaddalen Sogelag, v/Asbjørn Aarseth, 6156 Ørsta

Vartdalstranda Sogelag, v/Ivar Arne Vartdal, 6170 Vartdal

Sula sogelag, edmo@mimer.no

Giske sogelag, v/ Leiv Urtegård, 6052 Giske

Vigra Sogelag, v/ Olav Sindre Roald, 6040 Vigra

Haram kulturhistoriske lag, v/Sindre Rogne, 6293 Longva

Vatne Sogelag, v/ Per John Bjørkevoll, Vestrefjord, 6265 Vatne

Skodje sogelag, leder@sogelag.com

Ørskog historielag, post@orskog.historielag.org

Stordal sogelag, john.kr.hjelle@c2i.net

Stranda sogelag, johan.steffen@c2i.net

Sykkylven sogenemnd, v/Eldar Høidal, Grepstadhagen 35, 6230 Sykkylven

Velledalen sogelag, 6220 Straumgjerde

Fræna sogelag, c/o Magnar Husby, 6447 Elnesvågen

Hustad sogelag, Tusenborg, 6444 Farstad

Nordre Bjørnsund Velforening, tonefar@online.no

Midsund slekts- og historielag, v/Kjell Magerøy, 6475 Midsund

Rauma historielag, Teglun 6, 6300 Åndalsnes

Mittetdalen historielag, Dale, 6363 Mittet

Rindal heimbygdslag, v/ Anne Grimsmo, 6657 Rindal

Stangvik Historielag, einar.gronnes@svorka.no

Bøfjorden Historielag, berntboe@gmail.com

Todalen Historielag, maren@pestua-gard.no

Smøla historielag, v/Karle Gjernes, 6570 Smøla

Aure historielag, v/Magne Vaag, 6690 Aure
Halsa historielag, v/Kolbjørn Botten, 6686 Valsøybotn
Tingvoll Sogelag, Prestgardsvegen 29, 6630 Tingvoll, arhagen2@online.no
Freiøya historielag, Enggt. 11, 6509 Kristiansund
Averøy historielag, v/Jakob Arne Dahlen, Bremsnes, 6530 Averøy
Gjemnes historie- og museumslag, v/Lars Bjerkeset, 6631 Batnfjordsøra
Eide historielag, v/ Jonny Lyngstad, 6493 Lyngstad

Herøy kystlag, robert@voldnes.no
Herøy museumsbåtlag, dag.hennum@hotmail.com
Bjørkedal kystlag, keipen@online.no
Vestnes kystlag, 6390 Vestnes
Tingvoll kystlag, arhagen2@online.no
Straumsnes utrorslag, olav.ulseth@live.no
Mellemværftet fartøyvernforening, paul@wiik.net
Kystlaget Geitbåtens venner, gear@online.no
Stene notlag, teigengard@averoy.online.no
Otnesbrygga veteranbåtklubb, dlervik@online.no
Imarsundet kystlag, oeorm@online.no

Austefjord Bygdekvinnelag, v/ Elin Kalvatn, 6110 Austefjorden
Åmdalen Bygdekvinnelag, v/ Elny Aambø, 6150 Ørsta
Vartdalstranda bygdekvinnelag, v/ Inger-J Birknes, 6170 Vartdal
Sunnylven Bygdekvinnelag, v/ Anne Grethe Hj. Hole, 6218 Hellesylt
Stranda Bygdekvinnelag, v/ Eli T. Skarbø, 6200 Stranda
Valldal Bygdekvinnelag, v/ Solveig Linge Stakkestad, 6210 Valldal
Norddal Bygdekvinnelag, v/ Anne Krohn, 6214 Norddal
Ørskog Bygdekvinnelag, v/ Målfrid Sjøstad, 6240 Ørskog

Tresfjord Bygdekvinnelag, v/ Bente Venås, 6391 Tresfjord
Gossen Bygdekvinnelag, v/ Eva Husøy, Eikrem, 6480 Aukra
Innfjorden Bygdekvinnelag, v/ Bjørg Vik, 6315 Innfjorden
Måndalen Bygdekvinnelag, v/ May Britt Oterholm, 6386 Måndalen
Eidsbygda Bygdekvinnelag, v/ Gunvor D. Friisvold, 6350 Eidsbygda
Grytten bygdekvinnelag, v/ Marit Bergheim, 6300 Åndalsnes
Øverdalen bygdekvinnelag, v/ Marit Kvam, 6330 Verma
Rødven Bygdekvinnelag, v/ Sigrun Hunnes, 6350 Eidsbygda
Neset Bygdekvinnelag, v/ Sissel Ebbesen, 6460 Eidsvåg
Vistdal Bygdekvinnelag, v/ Rita Lange, 6364 Vistdal
Bolsøya Bygdekvinnelag, v/ Gjertrud Kanestrøm, 6457 Bolsøya
Indre Fræna Bygdekvinnelag, v/ Jorun Lothe, 6440 Elnesvågen
Hustad Bygdekvinnelag, v/ Signe Havnes Farstad, 6433 Hustad
Farstad bygdekvinnelag, v/ Oddny Vågen, 6444 Farstad
Vassenden Bygdekvinnelag, v/ Solrun Kolmannskog, 6444 Farstad

Steinsgrenda Bygdekvinnelag, v/ Oddveig Slatlem, 6530 Averøy
Meisingset Bygdekvinnelag, v/ Ingunn Talgø, 6628 Meisingset
Øksendal Bygdekvinnelag, v/ Karin Vike, 6610 Øksendal
Fale Bygdekvinnelag, v/ Inger Janne Haugan Vermøy, 6612 Grøa
Gjøra Bygdekvinnelag, v/ Merethe Bolme, 6613 Gjøra
Åsskard Bygdekvinnelag, v/ Inger Lise Heggem, 6644 Bøfjorden
Ålvundeid Bygdekvinnelag v/ Bodil Brusethaug Børselauvet, 6620 Ålvundeid
Surnadal Bygdekvinnelag, v/ Serine Heggset, Sylte, 6650 Surnadal
Øvre Surnadal Bygdekvinnelag, v/ Jorunn Fiske Pedersen, 6653 Øvre Surnadal
Halsa Bygdekvinnelag, v/ Jorunn O. Seter, 6680 Halsanaustan
Valsøyfjord Bygdekvinnelag, v/ Solvår Skogen Sæterbø, 6687 Valsøyfjord
Frostadheia bygdekvinnelag, v/ Marit Janne S. Holmen, 6570 Smøla